

ikke kunde være til Gavn og Held for Landet — jeg troede det ikke, og det viste sig at holde Stik. Her er Tale om en Ordning, med Hensyn til hvilken jeg har den mest klippesikre Overbevisning om, at den er til ubodelig Skade for vort erhvervende Samfund, og jeg vil stemme imod den lige saa energisk, som jeg i Sommer stemte mod Venstres politiske Forsvarsordning, lige saa oprigtigt og med lige saa god Samvittighed vil jeg nu stemme mod Venstres sidste eller foreløbig sidste bankpolitiske Ordning, og jeg vil gøre det med den samme Motivering som den, hvormed jeg stemte imod den militærpolitiske Ordning i Sommer. Jeg ved, at Motiveringen, som jeg til sidst resumerede den, ikke var et parlamentarisk Udtryk, og jeg skal derfor ikke anvende det her; men jeg skal love den højtærede Regering, at jeg skal anvende det ude i Landet.

Fraenkel: Jeg er saa uheldig at komme til at tale lige efter det ærede Medlem Hr. Holstein. Jeg siger uheldig, fordi jeg jo er meget langt fra at besidde de Talegaver og da navnlig de humoristiske Anlæg, som det ærede Medlem besidder; og selv om jeg havde disse Anlæg, vilde jeg maaske ikke anvende dem i en Sag af en saadan Alvor som den, vi beskæftiger os med her. Men da jeg altsaa er saa uheldig at komme til at tale umiddelbart efter det ærede Medlem, mener jeg dog at være nødt til at gøre ham opmærksom paa en Modsigelse, han gjorde sig skyldig i, naar han udtalte sin Glæde over at være udskilt af Folkepartiet. Havde denne Glæde været saa stor, vilde han ikke have søgt en Appellinstans i den Anledning; han kunde have risikeret, at Appellinstansen havde underkendt den Dom, som Partigruppen havde fældet, og saa vilde vi jo have risikeret — eller undskyld, saa vilde det ærede Medlem have risikeret at være Medlem af Partiet i dette Øjeblik. Men da Modsigelse som oftest er Grundlaget for Humoren eller i alt Fald for Humorens Virkninger, er det muligt, at det netop er det ærede Medlems humoristiske Betagelse, der har faaet ham ind i denne Modsigelse, som jeg altsaa her har gjort opmærksom paa.

Baade da den højtærede Handelsminister forelagde denne Sag og ogsaa i sine senere Udtalelser betonede han, som rigtigt var — og jeg, tror, jeg kan sige det samme om det ærede Medlem, der var Ordfører for Venstre (Martin Hansen) — meget stærkt de Konsekvenser, der kunde komme, om dette Lovforslag blev forkastet. Derimod betonede de ikke de Konsekvenser, der

kunde komme, om det blev vedtaget. Og jeg vover nu at paastaa, at der, saaledes som Sagen er forelagt og med den Tid, der er givet os til Overvejelse, ikke i denne Sag findes et eneste Menneske, som er i Stand til at overse disse Konsekvenser. Vi stilles atter i en Sag af den største Betydning — jeg maa her betjene mig af det ærede Medlem Hr. Holsteins Ord — med Pistolen for Brystet. Jeg gør ærede Medlemmer opmærksom paa, hvorledes der ligesom begynder at oparbejde sig en Stemning imod Parlamentarismen, og jeg tilstaar, at jeg frygter denne Stemning noget, fordi den arbejder meget stille og meget roligt, og fordi jeg ikke ved, hvad man skulde sætte i Stedet, naar man overhovedet vilde Folkestyre. Men at man unægtelig let, navnlig naar man kommer i en casus som den, hvori vi her staar: at staa overfor Forslag af den Rækkevidde som det, der her bliver forelagt os, og med 24 Timers Varsel, forjagede og forjaskede, fra Partimøde til Partimøde, og fra Udvalg og til Udvalg, skal tage en Bestemmelse, drives noget over i det Spørgsmaal, om nu ogsaa det parlamentariske Styre er det rigtige, kan vanskeligt undgaas.

Man kan jo imidlertid komme til at staa i saadanne Tilfælde — jeg siger ikke, det var nødvendigt med Hensyn til dette —, men man kan komme til at staa i saadanne Tilfælde, hvor man er nødt til at tage en Bestemmelse, selv i de vigtigste Sager, uden i Virkeligheden at kunne overse dem eller Følgerne af dem. Og saa kan man kun tage denne Bestemmelse paa eet, nemlig paa Tillid. Men jeg tilstaar, at jeg mangler denne Tillid for denne Sags Vedkommende, saaledes som den er baaret frem tidligere; naar jeg ser tilbage paa heledens Forløb, mangler jeg denne Tillid. Jeg tror ikke, at det høje Ministerium i sin nuværende Sammensætning vil være i Stand til at magte Konsekvenserne af dette Forslag, for er jeg end ikke i Stand til at sige, hvilke Konsekvenser det vil faa, saa nærer jeg ingen som helst Tvivl om, at det er overordentlig vidtrækkende Konsekvenser og Konsekvenser af særegen Art. Der maatte, efter at dette Forslag var gennemført, ske Ændringer i Landmandsbankens Ledelse. Jeg har ikke Tillid til, at det høje Ministerium i dets nuværende Sammensætning er i Stand til at foretage disse Ændringer paa betryggende Maade. Men der maatte ogsaa foretages Ændringer i Nationalbankens Bestyrelse, for denne Sag viser tilbage til Nationalbanken, viser ikke mindst tilbage til Nationalbanken; og jeg